

пех у области основног образовања и наше образовне политике у целини

Савезна скупштина

АС бр 105
19 марта 1964 године
Београд

Председник
Савезне скупштине,
Едвард Кардељ, с р

Председник
Просветно-културног већа,
Никола Секулић, с р

187.

На основу тачке 1 Одлуке о овлашћењу Секретаријата за рад Савезног извршног већа за доношење правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду („Службени лист ФНРЈ“, бр 10/58), у сагласности са Савезним секретаријатом за здравство и социјалну политику и Савезним секретаријатом за саобраћај и везе, Савезни секретаријат за рад прописује

П РА В И Л Н И К

О ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКИМ ЗАШТИТНИМ МЕРАМА ПРИ ЛУЧКО-ТРАНСПОРТНОМ РАДУ

1 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Ради спречавања и отклањања опасности по живот и здравље радника запосљених на лучко-транспортном раду у поморским лукама и пристаништима унутрашње пловидбе отвореним за саобраћај, примењују се хигијенско-техничке заштитне мере предвиђене овим правилником

Члан 2

Одредбе овог правилника примењиваће се у поморским лукама и пристаништима унутрашње пловидбе, и то на сва постројења, уређаје напrave и транспортна средства, као и при лучко-транспортном раду у складиштима на копну, на обали, готовима и свим осталим местима на којима се тај рад врши

Одредбе овог правилника примењиваће се и при лучко-транспортном раду у складишту односно на палуби брода, ако се тај рад врши помоћу транспортних средстава и радне снаге поморске луке односно пристаништа унутрашње пловидбе

Члан 3

Као поморска лука и пристаниште унутрашње пловидбе (у даљем тексту лука) сматра се, у смислу овог правилника копнени и водени простор одређен у члану 1 Закона о искоришћавању лука и пристаништа („Службени лист ФНРЈ“, бр 24/61)

Као лучко-транспортни рад, у смислу овог правилника сматра се рад на укрцавању и искрцавању и прекрцавању терета на пловилу (брод, теретњак и други пловни објект) намењеном поморској пловидби или пловидби на унутрашњим водама односно у затвореном или отвореном складишту, на обали или другом месту у луци на коме се тај рад врши

Као лучки радник, у смислу овог правилника, сматра се лице запосљено на лучко-транспортном раду као лучко-транспортни радник (манулулант терета дизаличар-винчман и сигналист-мантист), као и лице запосљено на помоћним пословима на подручју луке (чистач луке или колосека, маневрист вожњошца и др)

Члан 4

Радне организације и органи који, у смислу Закона о искоришћавању лука и пристаништа, врше искоришћавање луке (у даљем тексту организације) дужни су придржавати се одредаба овог правилника

Члан 5

На дизалице у луци и при раду са тим дизалицама примењују се заштитне мере прописане Правилником о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са дизалицама („Службени лист ФНРЈ“ бр 52/62)

На бродске дизалице и њихову опрему примењују се до доношења посебних прописа о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са бродским уређајима за укрцавање и искрцавање терета на бродовима технички прописи Југословенског регистра бродова ако одредбама овог правилника није другачије одређено

На пловни објект пловне дизалице примењују се заштитне мере предвиђене одредбама Правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима („Службени лист ФНРЈ“ бр 6/57 и 32/58) и Правилника о техничким и здравствено-техничким заштитним мерама на пловним објектима унутрашње пловидбе (Прилог 6) 2 уз „Службени лист ФНРЈ“, бр 20/50)

На уређај за дизање терета пловне дизалице и на делове тог уређаја примењују се заштитне мере предвиђене одредбама Правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са дизалицама.

Члан 6

Ако овим правилником поједине хигијенско-техничке заштитне мере нису предвиђене или нису другачије одређене примењиваће се одредбе Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду („Службени лист ФНРЈ“ бр 16/47 и 36/50), Правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима и Правилника о техничким и здравствено-техничким заштитним мерама на пловним објектима унутрашње пловидбе

II. ЗАШТИТНЕ МЕРЕ

1 Путеви, прилази, пролази, прелази (мостови) и остале саобраћајнице на копну и на обали

Члан 7

Путеви, прилази, пролази, прелази (мостови) и остале саобраћајнице који унутар луке воде до стоваришта, обала, готових складишта и осталих радних места на којима се врши лучко-транспортни рад или који служе лучким радницима за долазак на рад или повратак са рада, морају бити уређени и сдржавани на начин који обезбеђује заштиту живота и здравља радника.

Члан 8

Путеви, прилази, пролази, прелази (мостови) и остале саобраћајнице до радних места (члан 7), као и радна места на подручју луке морају ноћу за време лучко-транспортног рада бити осветљени светлошћу јачине најмање 10 luxа

На појединим местима у луци морају се поставити табле са ознакама за излаз, пролаз односно прилаз обали и готовима, амбулантни станици за пружање прве помоћи ватрогасној станици царинарници и сл, као и ознаке на местима која су опасна по живот и здравље радника („опасно по живот“, „високи напон“, „не дирати“ итд)

Члан 9

Ивице уздигнутих пролаза, осим претоварних дампи и оперативних обала, као и ивице отвора и кривина на радним и прометним местима морају бити ограђене чврстом оградом високом најмање 1 m. Ограде прелаза (мостова) изнад железничких колосека или других постројења морају бити високе најмање 1,25 m. Ограде могу бити пуње решеткасте или са жичаном мрежом.

На делу обале поморске луке који служи искључиво за лучко-транспортни рад не смеју се уградити камена или бетонска степеништа. Градња таквих степеништа дозвољена је у делу пристаништа са изграђеним косим обалама.

Окомите гвоздене степенице постављене на одређеним размацима обале луке морају бити уграђене у зид обале тако да не стрче ван њега.

Члан 10

Пролази дуж обале луке који служе за лучко-транспортни рад морају бити широки најмање 1,60 m. На таквим пролазима могу се налазити само уређаји за лучко-транспортни рад, направе за привезивање бродова и уређаји за осигурање људи и терета при раду.

Путеви, пролази и прилази у луци не смеју бити затрпани отпадним и другим сличним материјалом нити на њима сме бити удубљења.

Члан 11

Роба припремљена на обали за укрцавање на брод или роба која је искрцана са брода, мора се на обали слагати тако да омогућује слободан и безопасан пролаз лучких радника, као и кола, трактора, вагона и других превозних средстава. Роба се мора уредно и стручно сложити и осигурати од рушења.

Ако је роба сложена у више скупина између тих скупина мора се оставити пролаз за лучке раднике широк најмање 1 m.

Роба сложена у скупине мора бити удаљена од железничког колосека према одредбама важећих прописа о вршењу саобраћајне службе на југословенским железницама. Лакозатпаљив материјал забрањено је слагати поред колосека.

Члан 12

Привремени прелази (мостови), понтони, обалске скеје и сличне направе за ручни пренос или превоз робе са брода на копно и обратно, морају бити изграђени стручно и од чврстог материјала и са стране ограђени чврстим оградама високим најмање 1 m.

Подови на привременим прелизима и скелама из става 1 овог члана морају бити добро причвршћени а у луци — и широки најмање 1 m. Ако се на њима врши лучко-транспортни рад са колицима или вагонетима, ширина подова мора бити толика да са обе стране колица или вагонета остану слободни пролази од по најмање 0,5 m.

Привремени прелази и скеје из ст 1 и 2 овог члана не смеју имати нагиб већи од 25° и морају бити на погодан начин заштићени од љуљања, превртања или рушења.

Члан 13

Код направа за лучко-транспортни рад са житом и другим расутих теретом, отвори (левци) на радним или прометним платформама морају имати ограду високу најмање 1 m. Под платформе мора бити солидно грађен тако да се лучки радник може сигурно и слободно кретати по платформи.

У луци у којој због специфичних услова не постоје направе из става 1 овог члана, могу се за лучко-транспортни рад са расутих теретом употребити и други уређаји уз претходно одобрење надлежног органа инспекције рада.

2 Прилази

Члан 14

Кад је морски брод привезан уз обалу или други брод или кад је усидрен крај обале или другог брода ради вршења лучко-транспортног рада, лучким радницима мора се обезбедити сигуран улазак на брод и силазак са брода. Ако се за ту сврху користи мост за силажење или главне лествице на броду (мз), на мост односно лествице примењују се одредбе тачке 12 Правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима.

При постављању моста односно главних лествица из става 1 овог члана са брода на обалу, крај моста односно лествица који лежи на обали не сме ометати нормалан саобраћај на обали.

Испод главних лествица из става 1 овог члана мора се разазети заштитна мрежа између обале и брода. На мосту односно лествицама мора се поставити појас за спасавање снабдевен конопцем дужине која омогућује спасавање.

За мост (скелу) и степенице који служе за улазак на брод и силазак са брода унутрашње пловидбе, као и за ограде на њима важе одредбе Правилника о техничким и здравствено-техничким заштитним мерама на пловним објектима унутрашње пловидбе.

Члан 15

Кад лучки радници морају због лучко-транспортног рада одлазити на брод или врати се са брода воденим путем, морају се предузети све мере сигурности при превозу воденим путем, а нарочито у погледу сигурности пловла.

Превозење лучких радника на брод или са брода и спуштање лучких радника и других лица у бродска складишта дизалицама забрањено је.

3. Пролази на броду

Члан 16.

За време рада лучких радника на броду, пролази до радних места, радна места а нарочито бродска складишта морају бити осветљени светлошћу јачине најмање 20 luxa.

Стална и покретна расветна тела, као и електрична инсталација морају бити уграђени односно постављени тако да не угрожавају сигурност лучких радника.

На електричне ручне преносне светилке и њихову инсталацију примењују се заштитне мере предвиђене Правилником о заштитним мерама против опасности од електричне струје у радним просторијама и радилиштима („Службени лист ФНРЈ“, бр 107/47).

Члан 17

За силажење у складиште на морском броду ниже од 1,50 m од нивоа палубе, лествице за спуштање у бродска складишта морају одговарати одредбама тачке 11 Правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима.

На морском броду до 50 BRT могу се уместо лествица из става 1 овог члана употребљавати покретне чврсте лествице од дрвета или гвожђа, осигуране кукама на горњем крају или другим заштитним направама против клизања — на доњем крају.

За силажење у складиште пловног објекта унутрашње пловидбе степенице за спуштање у складишта морају бити широке најмање 1,20 m осигуране од померања и не смеју имати нагиб већи од 65°.

Члан 18

На морском броду око отвора на палуби и у међупалубљу (гrotла) док су откривени за време

за које се врши лучко-транспортни рад, морају са стране са којих се не врши рад бити постављене заштитне оградне предвиђене одредбама Правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима.

Остали отвори на палубама и у међупалубљу, који могу представљати опасност за лучке раднике, а нису потребни за рад из става 1 овог члана, морају за време рада бити затворени јаким и сигурно постављеним дрвеним или металним поклопцима или са свију страна оградени чврстом оградом из става 1 овог члана а коју осветљени светлошћу јачине најмање 20 кхлх.

Поклопци на отворима из става 2 овог члана морају на броду преко 50 BRT одговарати одредбама техничких прописа Југословенског регистра бродова или другог признатог иностраног класификационог завода. На броду до 50 BRT дрвени поклопци морају бити дебели најмање 3 cm.

Члан 19

Носачи поклопаца гrotла на морском броду морају бити снабдевени направом за безопасно уклањање носача са гrotла или за њихово постављање на место. Носачи поклопаца кад покривају гrotло, морају за своје лежиште на бродској претради бити причвршћени сворњацима (осигурачима) или на други сигуран начин.

Поклопци гrotла на већем морском броду слажу се на палуби односно међупалубљу брода са једне и са друге стране гrotла тако да буду од ивице гrotла (празница) удаљени најмање 50 cm. Између појединих каслага поклопаца мора се обезбедити пролаз широк најмање 50 cm.

Носачи поклопаца из става 2 овог члана морају се на палуби слагати уз мртву оградну, а у међупалубљу — на за то погодном месту тако да буде онемогућено њихово клизање односно рушење.

После скидања поклопаца и њихових носача на мањем броду, морају се поклопци и носачи поклопаца уредно и одвојено сложити са стране гrotла, и то на страни палубе супротно оној на којој се врши лучко-транспортни рад тако да не дође до њиховог рушења. Поклопци морају имати ручице или друго pogodно средство за њихово уклањање односно постављање на место, зависно од њихове конструкције и тежине.

Поклопци гrotла, као и средњи и попречни носачи поклопаца гrotла на броду преко 500 BRT морају носити ознаке палубе, гrotла и места коме припадају.

При дизању и спуштању терета дизалицом, гrotло мора бити отворено толико да најмање по 1 m слободног простора остане са сваке стране терета при његовом пролазу кроз гrotло.

Забрањено је поклопце гrotла употребљавати у друге сврхе осим у оне за које су намењени.

Забрањено је покривање гrotла воштаним платном, ако се претходно не поставе све моснице и поклопци на своја места.

Члан 20

За време лучко-транспортног рада на речним бродовима (теретњацима и другим речним пловним објектима) примењују се на оградне око отвора на палуби на пролазе, степенице, лестве и остале уређаје заштитне мере прописане одредбама Правилника о техничким и здравствено-техничким заштитним мерама на пловним објектима унутрашње пловидбе.

Члан 21

Терет сложен на било ком месту на морском броду, мора бити осигуран тако да не представља опасност по живот и здравље лучких радника.

Лучко-транспортни рад не сме се, по правилу, вршити на истом гrotлу истовремено у доњем делу бродског складишта и у међупалубљу.

Изузетно, ако се лучко-транспортни рад врши на истом гrotлу истовремено у доњем делу бродског складишта и у међупалубљу, радна места морају бити осигурана од рушења терета односно пада лучких радника.

Терет који се слаже или је већ сложен у једном делу бродског складишта на висину већу од 2 m, мора бити заштићен мрежом ради спречавања пада лучког радника.

Члан 22

Ако се терет слаже на палубу или у складишту међупалубља брода, мора се између отвора гrotла и терета оставити пролаз широк најмање 60 cm.

Око отвора гrotла граница до које се слаже терет мора бити на поду обележена бллом масном бојом или на други погодан начин.

При слагању буради, бачви и колета сличних облика, између којих остају при слагању шупљине, морају се преко њих поставити заштитне даске (šapedž) ради спречавања повреда при раду.

Ако се лучко-транспортни рад врши у једном од доњих бродских складишта, терет насланан до границе из става 2 овог члана у горњим складиштима мора се на погодан начин осигурати од рушења и пада кроз гrotло на дно брода (дрвена опала, даске, греде, подупирачи, конопци, ланци и др.).

Ако је при лучко-транспортном раду терет сложен на палуби брода око отвора гrotла, поред заштитне мере из става 1 овог члана морају се обезбедити и сигурни пролази између скупина робе. Ако то није могуће, морају се преко робе поставити мостови осигурани чврстим оградама. Роба сложена до ових пролаза мора бити од рушења осигурана на један од начина наведених у ставу 4 овог члана.

4. Дизалице и други механизовани уређаји за транспорт терета

Члан 23.

Као дизалице, у смислу овог правилника, сматрају се покретне и непокретне дизалице постављене на обали или у кругу луке као механичке направе за вертикално дизање, преношење и спуштање слободно висећег терета са обале на брод и обратно и са вагона у магацима и обратно, свих познатих типова и врста, без обзира на врсту погона, носивости изнад 100 kg, које раде на принципу чејрка (витла) и подешене су за рад са куком, грабилицом или другим помоћним средством за прихватање терета.

Члан 24.

Електромагнет као хвџач на дизалицама може се користити само ако су претходно предузете заштитне мере на електричним инсталацијама дизалица предвиђене одредбама Правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са дизалицама.

Члан 25

Сви остали механизовани уређаји за транспорт терета у кругу луке, као што су трактори, аутодизалице, виљушкари (пнеуматски, хидраулички или завојни), покретни и непокретни транспортери (са гушеном или челичном траком, грабуљама, ланцима и др.), елеватори (са цеповима, хофама или пнеуматски) и други слични уређаји који не потпадају или само делимично потпадају под ужи појам дизалица из члана 23 овог правилника, морају у погледу сигурности одговарати општепризнатим правилима, ако овим правилником није другачије одређено.

На уређај за дизање, преношење и спуштање слободно висећег терета аутодизалице примењиваће се заштитне мере предвиђене Правилником о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са дизалицама

Радно место дизаличара, управљача аутодизалице виљушкара или трактористе мора бити на погодан начин (надстрешницом, кабином и сл.) заштитиено од непогода (кише, ветра, снега сунца и сл.)

Покретни и непокретни транспортери са гуменом или челичном траком морају бити снабдевени погодном заштитном направом од лима угаоног профила или даске, намењеном непосредно испод траке на горњем погонском ваљку која спречава увлачење руке између ваљка и траке

Код транспортера из става 4 овог члана који се морају повремено чистити од материјала залеђеног на траку морају се на погодном месту поставити механичке направе за чишћење траке (четке, стругачи и др.)

Ременице, каишеви, ланци и други преносници снаге на погонски ваљак транспортера, морају се оградити заштитним околном од лима или челичне мреже

Непокретни транспортери смештени у уским пролазима, морају се са стране пролаза оградити заштитном оградом која досеже најмање 30 см изнад носеће траке

На транспортеру из става 7 овог члана направа за стављање траке ван погона мора бити постављена на лако доступном месту и упадљиво обележена

5 Унутрашњи транспорт у луци

Члан 26

Механизована превозна средства (ауто-превоз или тракторски превоз) за унутрашњи транспорт робе у луци морају се ради безбедности живота и здравља лучких и других радника одржавати у исправном стању по упутствима произвођача

Упутства о спровођењу заштитних мера на превозним средствима из става 1 овог члана о одржавању таквих средстава у исправном стању и о раду са њима донеће организација која има право да користи та средства

Члан 27

Железничка пруга и њена постројења, уређаји, возила и друга средства на подручју луке морају у погледу сигурности лучких радника одговарати одредбама важених прописа о железничком саобраћају

Члан 28

Колски и пешачки прелази (путеви и друге саобраћајнице) преко пруге у нивоу луке морају се изводити у истој равни (перонизирати) Код таквих прелаза морају се поставити упозорења а на местима која су нарочито опасна по живот и здравље радника — звучни или оптички сигнали односно рампе Ноћу ти прелази морају бити осветљени светлошћу јачине најмање 10 лкса.

6. Складишта и магацини

Члан 29

Складишта, магацини и друге зграде у кругу луке морају у погледу сигурности одговарати важеним техничким прописима Електрична инсталација за осветљење и за погон мора бити прописно изведена по одредбама Правилника о заштитним мерама против опасности од електричне струје у радним просторијама и радилиштима, и стално одржавана у исправном стању тако да буде искључена опасност од случајног удара струје или од пожара услед кратког споја

За ускладиштење лакозапалјиве, експлозивне или друге опасне робе морају се, по правилу одредити посебне складишне просторије одвојене противпожарним зидом од осталих складишта Такве просторије морају у погледу заштите од пожара и експлозије одговарати одредбама Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду и одредбама других прописа о ускладиштењу лакозапалјивих и експлозивних материја

При манипулисању са радиоактивним материјама у складишту луке морају се примењивати посебне заштитне мере по упутствима установе овлашћене за вршење послова техничке заштите од јонизујућег зрачења (Решење о давању овлашћења одређеним установама за вршење послова техничке заштите од јонизујућих зрачења — „Службени лист ФНРЈ“ бр 31/62)

Члан 30

Манипулисање робом између претоварне рампе и места слатања у складишту или магацину луке може се вршити ручно само ако је тежина терета до 50 кг, удаљеност до 60 м, а висина слагања робе — до 1,5 м

Манипулисање робом између пловила (брод, шлеп теретњак) и места слагања у возилу (вагон камион и др) складишту или магацину луке може се вршити ручно само ако је тежина терета до 50 кг, нагиб скеле (моста, стазе) — до 25°, удаљеност под нагибом — до 25 м укупна удаљеност — до 50 м, а висина слагања робе — до 1,5 м

За преношење тежег терета на већу удаљеност, под већим нагибом или са већом висином слагања од наведених у ст 1 и 2 овог члана, морају се лучким радницима ставити на располагање одговарајућа помоћна средства, као што су ручна или моторна колица (хидраулична, електрична и др) виљушкари или друге помоћне направе

Моторна колица (аутокар) и виљушкари морају бити снабдевени сигурним кочницама и звучним сигналом

III ОБАВЕЗЕ РАДНИКА И ДРУГОГ ЗАПОШЉЕНОГ ОСОБЉА

Члан 31

Лучки радници дужни су свом непосредном руководиоцу одмах пријавити сваку неисправност коју уоче на уређајима и направама за рад, као и сваки пропуст свој или којег другог лица који би могао при раду проузроковати несрећу

Лучки радници дужни су користити прописане заштитне направе и лична заштитна средства као и придржавати се свих заштитних мера и упутстава који се односе на спречавање несрећних случајева или на општу сигурност радника и њихове околине

Члан 32

Лучки радници не смеју самовољно уклањати нити премештати заштитне ограде, платформе, степенице, направе или друга средства за заштиту, постављена ради осигурања радника од повреда при раду Ова заштитна средства могу се ако је то потребно, уклонити само уз претходну сагласност непосредног руководиоца, с тим да буду враћена на своја места чим престане потреба за њиховим уклањањем

Члан 33

Руководилац транспортне механизације у луци или друго одговорно лице које организација одреди дужно је старати се о исправности свих механизованих и других уређаја за превоз пренос и подизање терета (дизалице, камиони, аутокари, виљушкари, трактори пловне дизалице и др.)

Лица из става 1 овог члана дужна су старати се и о исправности носећих средстава (ланаца челичних ужади, ужади од конопље, осмица кука и др) и њиховој благовременој замени услед истрошености и дотрајалости сходно одредбама Правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са дизалицама

Члан 34

Ако група лучких радника врши лучко-транспортни рад на броду, непосредни руководилац такве групе радника дужан је претходно проверити да ли су на палуби и у међупалубљу брода спроведене све заштитне мере предвиђене овим правилником и важећим прописима за осигурање безбедности при раду а нарочито за обезбеђење од рушења терета односно пада радника (чл 21 и 22)

Ако руководилац из става 1 овог члана односно друго одговорно лице утврди да нису у потпуности спроведене заштитне мере из тог става, дужно је о томе известити заповедника брода или његовог заменика ради предузимања свих потребних заштитних мера пре почетка рада У случају појаве опасности по живот или здравље лучких радника (услед рушења терета и сл) руководилац односно друго одговорно лице дужно је одмах обуставити даљи рад и о томе обавестити заповедника брода или његовог заменика ради предузимања одговарајућих заштитних мера односно, по потреби, и надлежног органа инспекције рада

Члан 35

Дизаличари лучки радници односно лица задужена за руковање одржавање и оправке дизалица, морају се у погледу спровођења заштитних мера на дизалицама и при раду придржавати одредаба Правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са дизалицама

Члан 36

Укрцавање и искрцавање пуних боца са компримираним гасовима сме се дизалицом вршити само у за то опремљеним сандуцима или челичним мрежама.

Члан 37

При укрцавању и искрцавању расутих терета (угља, боксита и др) забрањено је терет поткопавати у циљу рушења ради бржег превозиња

При манипулисању теретом из става 1 овог члана, захват се мора вршити одозго на доле под нагибом који одговара чврстоћи терета и у етажама Висина етаже не сме бити већа од 2 m

Укрцавање и искрцавање расутих терета мора се вршити равномерно по површини бродског складишта ради спречавања рушења терета

Члан 38

Ако се лучко-транспортни рад врши истовремено са две дизалице одговорни руководилац рада мора за обе дизалице одредити само једног радника за давање сигнала (сигналист, мантист) дизаличарима (винчманима)

Члан 39

Лучки радник одређен за давање сигнала (сигналист, мантист) дизаличару (винчману) и лучким радницима, не сме за време дизања преношења и спуштања терета дизалицом вршити истовремено и неки други посао

Члан 40

Дизаличар (винчман), сигналист (мантист) и сваки лучки радник запосљен на манипулисању теретом помоћу дизалице, морају бити добро

упознати са знацима за споразумевање који су прописани упутством организације и придржавати се тих знакова

Члан 41

Лучки радници који врше размештај железничких вагона (маневристи) у луци морају бити стручно оспособљени за тај посао и морају се у свом раду придржавати одредаба важећих прописа о железничком саобраћају

IV ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

1 Опште заштитне мере

Члан 42

Организације које врше искоришћавање лука односно које се баве лучко-транспортним радом, складишним или другим сличним радом у луци одговорне су за спровођење свих хигијенско-техничких заштитних мера на уређајима, постројењима, направама, саобраћајницама средствима за рад и зградама, као и при лучко-транспортном раду на подручју луке или делу подручја луке на којем врше своју делатност, прописаних одредбама овог правилника и других важећих правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду

Члан 43

Ако се лучко-транспортни рад врши на палуби или у складишту брода помоћу бродске дизалице и њене опреме, одговоран је за спровођење заштитних мера на таквој дизалици и њеној опреми носилац права коришћења односно сопственик брода или његов заменик (заповедник брода) у смислу одредаба овог правилника и Правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима

За спровођење заштитних мера на уређајима за дизање терета и осталим средствима за рад из става 1 овог члана која је, на захтев заповедника брода или другог одговорног лица, ставила на располагање лука, одговорна је лука

За спровођење осталих заштитних мера при раду из става 1 овог члана на броду као објекту, укључујући и главне лествице, одговоран је заповедник брода односно лице које он за то овласти

Члан 44

На радна места дизаличара (винчмана) и сигнализисте (мантисте) организација сме упосљавати само лица којима је призната стручну оспособљеност (стручну спрему) за вршење послова на тим радним местима под условима и на начин одређен Упутством о испитима за стицање степена стручног образовања радника на практичном раду у привредној организацији („Службени лист ФНРЈ“, бр 10/61)

Лица из става 1 овог члана не смеју бити млађа од 18 година и морају се пре ступања у радни однос подвргнути специјалном лекарском прегледу ради утврђивања здравственог стања и способности за вршење посла на радном месту дизаличара односно сигнализисте Резултат специјалног лекарског прегледа организација је дужна унети у посебан картон приложен контролној књизи дизалице

Дизаличар мора бити лекарски прегледан сваких шест месеци, после сваког несрећног случаја који се деси при раду са дизалицом, као и после прележане теже болести

Члан 45

На радно место лица одређеног за давање знакова дизаличару (сигналист, мантист) организација сме упосљавати само лице које има најмање двогодишњи стаж као квалификовани дизаличар

(винчман) или четворогодишњи стаж као лучки радник (манипулант терета)

Лице из става 1 овог члана не сме се за време дизања, преношења или спуштања терета задуживати другим послом осим праћењем кретања терета и давањем знакова дизаличару

Члан 46

Раднике који болују од несвестице, пртоглавице, падавице, грчева мишића или имају сличне здравствене недостатке, организација не сме запошљавати на радном месту дизаличара лучких или бродских дизалица (винчмана) на радном месту сигнализисте (мантисте) односно на радном месту лучког радника у бродским складиштима

Члан 47

У луци са више од 500 лучких радника која је опремљена механизованим средствима за транспорт, организација је дужна одредити одговорно стручно лице за руководиоца транспортне механизације (инжењер, техничар) које ће се старати о одржавању у исправном стању свих механизованих средстава за транспорт у луци и о спровођењу заштитних мера на тим средствима у смислу одредаба овог правилника и других важећих прописа

У луци из става 1 овог члана организација је дужна одредити и стручна лица за руководиоце група лучких радника који су одговорни за спровођење заштитних мера при раду на укрцавању и искрцавању терета

Члан 48

За размештање железничких вагона помоћу локомотива на подручју луке организација је дужна одредити стручно лице одговорно за сигурност лучких радника при таквом раду

Маневрисање врши по правилу посебно особље распоређено у групе. Једну групу сачињавају руководилац и потребан број маневриста. Број маневриста зависи од саобраћајних и месних прилика

При маневрисању, упутства за размештање вагона сме да даје само руководилац радова и без његова пристанка не сме се вршити маневрисање

Организација је дужна предузимати мере потребне за оспособљавање лучких радника за вршење размештања железничких вагона помоћу локомотива (маневристи), ако се у луци размештање вагона врши сопственим средствима (маневарке)

Члан 49

У складиштима луке а нарочито у просторијама у којима се рукује са лакозапаљивим, експлозивним и другим по живот и здравље радника опасним материјама, организација је дужна предузимати заштитне мере против пожара и експлозије према одредбама Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду и важећих прописа о ускладиштењу тих материја

При руковању и ускладиштењу радиоактивних и сличних материја са јонизујућим зрачењем, организација је дужна предузети посебне заштитне мере према упутствима установе овлашћене за вршење послова техничке заштите од јонизујућег зрачења (члан 29 став 3)

Члан 50

Организација је дужна донети посебна упутства за рад и примењивање заштитних мера које су предвиђене одредбама овог правилника и других важећих правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду. Та упутства морају бити истакнута на видним местима и са њима морају бити упознати лучки радници

Упутства из става 1 овог члана морају обухватити

1) рад у бродским складиштима и на палуби брода,

2) рад са дизалицама (бродским и лучким),

3) рад на превозу и преносу робе са брода на копно, у складиште вагона стоваришта и обратно помоћу механизованих средстава осим дизалица,

4) маневрисање железничким возовима,

5) ручно манипулисање робом на подручју луке

Организација је дужна на свим опасним местима на подручју луке истаћи табле са упозорењима на опасност од пожара, експлозије, радиоактивног зрачења, удара електричне струје и сл

Члан 51

Организација је дужна на подручју луке уредити једну или више просторија у којима ће лучки радници примати налоге за лучко-транспортни рад (чекаоница) а, по потреби и одмарати се. Таква просторија мора имати потребан намештај и по потреби, се мора загревавати. За мањи број радника (испод 10) организација је дужна ставити на располагање просторију у коју би се они могли склонити у случају невремена

2 Здравствене и друге хигијенске заштитне мере

Члан 52

Организација је дужна лучким радницима ставити на располагање гардеробне орманчиће за смештај одела, који морају имати прописане димензије

Лучким радницима који раде на отвореном простору, морају се ставити на располагање вешалице за смештај одела, и то у просторијама које служе као склоништа од временских непогода или у посебним просторијама

Лучким радницима који раде на прљавим условима или са материјама штетним по здравље организација мора ставити на располагање двоструке гардеробне орманчиће и то један орманчић за смештај грађанског одела а други — за смештај радног одела. Гардеробни орманчићи морају бити снабдени бравом или катанцем, као и кључем

У радним просторијама са нормалним условима рада (помоћне радионице) гардеробни орманчићи смеју се постављати на подесном месту, што даље од машина радилице

У луци са више од 100 лучких радника гардеробни орманчићи морају се постављати у посебну просторију (гардероба) са претпросторијом за сушење одела. Такве просторије и просторије за умивање односно купатила трсба, по правилу, да буду под истим кровом

Члан 53

Организација је дужна лучким радницима ставити на располагање просторије за умивање (умиваонице). Умиваонице морају, по правилу, бити изведене тако да посебну просторију користе мушкарци а посебну просторију — жене

Број славина и остала опрема просторије за умивање морају одговарати одредбама Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду

Члан 54

Лучким радницима који су при раду изложени прашици, шкодљивим материјама и нечистоћи организација је дужна ставити на располагање купатила са тушевицама за хладну и топлу воду. Просторије купатила и његова опрема морају одговарати одредбама Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду

Члан 55

Организација је дужна лучким радницима обезбедити снабдевање здравом и питком водом у довољној количини. Ако се вода за пиће доводи са посебног извора, организација мора обезбедити да извор буде под сталним надзором санитарних органа.

У луци са градским или сопственим водоводом морају се на подесним местима односно на местима што ближе радним местима лучких радника поставити хигијенске славине ради омогућавања узимања воде без употребе посуда.

Лука са више од 10 стално запошљених лучких радника мора, по правилу, имати сопствену водоводну инсталацију (пумпу, бунар или резервоар) за снабдевање здравом и питком водом, ако у месту не постоји водовод.

У малој луци у којој не постоји могућност снабдевања здравом и питком водом са сталног извора или ако таква лука нема сопствену водоводну инсталацију за снабдевање водом, организација је дужна лучке раднике снабдевати здравом и питком водом на други начин с тим што ће претходно прибавити сагласност надлежних органа инспекције рада и санитарне инспекције.

Члан 56

Ако лучки радници раде на броду или у бродским складиштима а у близини нема сталног извора воде, организација је дужна снабдевати их водом за пиће у хигијенским, од прашине заштићеним и од санитарних органа претходно одобреним посудама. Сваки радник мора бити снабдевен сопственом чашом.

Члан 57

У већој луци организација је дужна за лучке раднике обезбедити одговарајућу просторију за трпезарију, са довољним бројем столова и столица. Трпезарија се мора за време хладноће загревати.

Забрањено је лучким радницима који раде у атмосфери загађеној прашином и гасовима непријатног мириса да у радним одељцима улазе у трпезарију.

Члан 58

На подручју луке организација је дужна за потребе лучких радника обезбедити прописно изведене хигијенске нужнике, и то посебно за жене а посебно за мушкарце, са посебним улазима. Ако на подручју луке постоје водовод и канализација нужници морају бити уређени на стално испирање водом и морају имати умиваонице у претпросторији.

У претпросторијама нужника мора се увек налазити потребна количина течног сапуна или сапуна у прашку, као и папир на ваљку — за брисање руку.

Нужници морају бити распоређени тако да њихово одстојање од најудаљенијег радног места не прелази, по правилу, 200 m.

Нужници и остали санитарни уређаји морају се одржавати у чистом и исправном стању и свакодневно дезинфиковати.

За одржавање чистоће у нужницима мора бити стално задужено једно лице опремљено потребним прибором и средствима за чишћење.

Члан 59

За свакодневно одржавање чистоће и отклањање смећа на подручју луке, организација мора поставити чистаче опремљене одговарајућим прибором за чишћење и затвореним превозним средствима.

Сметлиште мора бити хигијенски изведено и налазити се на таквом месту да не угрожава околину. Пражњење сметлишта мора се вршити благовремено и ноћу.

Члан 60

Места на подручју луке која су изложена загади, као што су просторије за одмарање, бифеи, чајне и друге кухиње, складишта животињних намирница, складишта сирове коже, нужници и сметлишта, морају се у сезони развоја и множења инсеката, нарочито мува прскати ресидуалним раствором ефикасног текућег инсектицида свака два месеца на начин који је у складу са стручним начелима дезинсекције.

Члан 61

Дератизацију на подручју луке (складишта, складишта, гатова, лукобрања, канализационих објеката и осталих места и објеката) организација мора спроводити преко овлашћених предузећа за дератизацију најмање једанпут годишње и увек кад приметити да је број глодара у порасту.

Дератизација из става 1 овог члана мора се вршити под надзором надлежног органа санитарне инспекције коме овлашћено предузеће за дератизацију 24 сата пре почетка радова подноси пријаву са називом средстава и метода предвиђених за вршење дератизације.

Члан 62

Ако се лучко-транспортни рад у затвореним складиштима брода врши у загушљивој атмосфери или по здравље штетним испарењима, организација је дужна у споразуму са заповедником брода у току рада спровести у таквим складишним просторијама довољно ефикасно опште проветравање или локално одсисавање штетних испарења и њихово одвођење у слободну атмосферу.

Ако се рад из става 1 овог члана врши у грађини штетној по здравље лучких радника, организација је дужна у споразуму са заповедником брода спровести одсисавање прашине на месту њеног настајања и одвођење прашине у слободну атмосферу.

Ако из техничких или других оправданих разлога није могуће спровести заштитне мере из ст 1 и 2 овог члана организација је дужна лучке раднике снабдевати цевним маскама или изолационим апаратима односно респираторима са одговарајућим филтерима против гасова или прашине. При лучко-транспортном раду у затвореним лучким складиштима, заштитне мере из ст 1 до 3 овог члана дужна је спровести сама организација.

Члан 63

При ручном манипулисању отровним, заразним и по здравље штетним материјама (феросилицијум, фероманган, фосфорхидроксид, оловни тетраетил, оловно белило, суперфосфат и др), организација је дужна лучке раднике снабдевати довољним бројем одговарајућих исправних личних заштитних средстава.

Правилником организације одређује се за свако угрожено радно место одговарајућа врста личних заштитних средстава (заштитна одећа и обућа, заштитне рукавице, капуљаче за заштиту врата и главе при преношењу сирових кожа, заштитне наочари, маске са довољном сважет ваздуха, респиратори против штетних гасова односно прашине са одговарајућим филтерима, изолациони апарати кожних штитаници за раме и др).

Дизаличари, манипуланци терета, бравари и електричари запошљени на одржавању дизалица и ремонту дизалица, морају бити снабдевени исправним личним заштитним средствима прописаним.

ним одредбама Правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду са дизалицама Трактористи, маневристи, возачи виљушкара, чистачи луке и остали лучки радници који су при раду изложени кишди и хладноћи морају бити снабдевени и кишним капама, а возачи механизованих транспортних средстава за време хладноће — и бундама

Лична заштитна средства за која су донети југословенски стандарди, морају одговарати тим стандардима

Организација је дужна лична заштитна средства имати у довољном броју, одржавати их у исправном стању, као и повремено их деонтирањем.

Члан 64

Лука са 100 до 300 лучких радника мора имати станицу за пружање прве помоћи а лука са 300 до 500 лучких радника — две такве станице погодне размештене на подручју луке, које су опремљене одговарајућим стручним кадром и потребним средствима за рад

Луке из става 1 овог члана морају имати и кола за спасавање за превоз повређених радника ако немају одговарајућа средства везе (телефон, радио) за брзо и сигурно дозивање кола за спасавање из болнице или друге здравствене установе или ако је удаљеност до најближе здравствене станице веће од 10 km

Члан 65

Лука са више од 500 лучких радника мора на свом подручју имати здравствену станицу опремљену одговарајућим стручним кадром и потребним средствима за рад

У луци из става 1 овог члана организација је дужна обезбедити моторни чамец за превоз повређених радника са брода на копно, ако се лучко-транспортни рад врши на броду удаљеном од обале, као и кола за спасавање за превоз до здравствене станице или болнице

Члан 66

Организација је дужна на подручју луке поставити на видне места, и то у близини радних места, орманчиће за пружање прве помоћи Орманчић мора бити видно означен знаком црвеног крста у белом пољу Број орманчића и места на којима се они постављају одређује надлежни орган инспекције рада у споразуму са надлежним органом санитарне инспекције

Санитетски материјал и остала средства за пружање прве помоћи, који се држе у орманчићу из става 1 овог члана, морају се редовно обнављати и одржавати тако да су увек у употребљивом стању

Чување, одржавање и руковање санитетским материјалом и осталим средствима за пружање прве помоћи мора се поверити за ту сврху нарочито обученом лицу То лице за време рада у луци са више од 100 лучких радника мора бити у свако доба на располагању настрадалим лучким радницима.

Врсту и количину санитетског материјала, средства против тровања токсичним материјама и других средстава за пружање прве помоћи одређује републички инспекторат рада, у сагласности са републичким санитарним инспекторатом.

Члан 67

У луци са више од 300 лучких радника мора постојати и справа за вештачко дисање, као и лице обучено за руковање таквом справом у случају потребе

Члан 68

Организација је дужна на видном месту унутар ограђених делова луке поставити табле са ознакама места на којима се налазе орманчићи за пружање прве помоћи уз назначење лица које са таквим орманчићима рукује и места на којима се налазе носилке и кола за спасавање уз назнаку броја телефона болнице или друге здравствене установе од које се кола за спасавање могу позвати.

V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69

Повреде одредаба чл 7 до 22, чл 24 до 30, чл 33, 34 и 36, чл 38 до 41, чл 42 до 57 став 1 и чл 58 до 68 овог правилника повлаче одговорност за организацију и одговорно лице у организацији по одредбама тачке 4 Одлуке о овлашћењу Секретаријата за рад Савезног извршног већа за доношење правилника о хигијенско-техничким заштитним мерама при раду

Повреде одредаба чл 31, 32, 35, 37 и 57 став 2 овог правилника повлаче одговорност за лучке раднике по одредбама члана 367 Закона о радним односима („Службени лист СФРЈ“, бр 17/61)

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 70

Организације које врше искориставање луке односно које се баве лучко-транспортним радом, складишним или другим радом у луци, а које у погледу сигурности при раду не испуњавају одредбе овог правилника, дужне су заштитне мере на уређајима, средствима за рад и при раду ускладити са одредбама овог правилника у што краћем року а најдоцније у року од три године од дана ступања на снагу овог правилника

Надлежни орган инспекције рада може, по потреби, у оквиру рока предвиђеног у ставу 1 овог члана одредити краће рокове водећи при томе рачуна о објективним, материјалним и техничким могућностима организације

Члан 71

Надзор над примењивањем овог правилника врши надлежни орган инспекције рада

Члан 72

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр 160-22/64-9

14. фебруара 1964. године
Београд

Савезни секретар
за рад,
Ристо Цупов, с р

188

На основу тачке 2 став 2 Одлуке о одређивању врста прихода који се могу урачунати у укупан приход банака и одређених привредних организација („Службени лист СФРЈ“, бр 2/64), у споразуму са Савезним секретаријатом за финансије, Савезни секретаријат за индустрију издаје

Н А Р Е Д Б У

О ОПРЕМИ КОЈА СЕ У СМISЛУ ОДЛУКЕ О ОДРЕЂИВАЊУ ВРСТА ПРИХОДА КОЈИ СЕ МОГУ УРАЧУНАТИ У УКУПАН ПРИХОД БАНАКА И ОДРЕЂЕНИХ ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, СМАТРА ДОМАЋОМ СЕРИЈСКОМ ОПРЕМОМ

1 Као домаћа серијска опрема чија се вредност у смислу тачке 2 став 1 под 2 Одлуке о одређивању